

žarek dobrote

8/XVIII
avgust
2020

glasilo slovenske karitas

Karitas

Karitas

30 let

glas revnih v družbi

TEMA MESECA

3 • • • Seminar Karitas 2020

VARUJMO ŽIVLJENJE

3 • • • Trpljenje – trepet, sprejemanje, boj, izročitev

STISKE SODOBNE DRUŽBE

4 • • • Motivacijski izzivi zasvojenih z alkoholom

KARITAS MLADIH

6 • • • Pomembna je ekipa

NA OBISKU

8 • • • Dekanijska karitas Idrija-Cerkno

9 • • • Poletni razmislek

10 • • • Gospod pravi, da če bomo prišli k njemu,
bomo našli počitek

11 • • • Vključujmo tudi izključene

KOPER

12 • • • Praznik državnosti in odprtje razstave Umetniki
za Karitas na Sveti gori

13 • • • Ko Soča priteče v vipavsko dolino ali domčitnice

13 • • • Vi ste luč sveta

MARIBOR

14 • • • Kronogram za Zlatka Gričnika

MURSKA SOBOTA

14 • • • Zahvalna listina

LETOVANJA

15 • • • Celje: Letovanje vključenih v program
Gradimo skupnost in njihovih družin v Sončni hiši

16 • • • Koper: Malo nenavadne, pa vendar blagoslovljene
»koronske« počitnice družin

17 • • • Ljubljana: Letovanje v Sončni hiši

18 • • • Dobrota Slovencev se je pomnožila v srcu Afrike

20 • • • Z delom do dostojnega življenja

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN Kristjan Bišof •

IZDAJA: **Karitas** Kristanova 1 • SI-1000 Ljubljana
• info@karitas.si • www.karitas.si • TELEFON: 00386 1 300 59 60 •
FAX: 00386 1 23 23 186 • ODGOVARJA: Cveto Uršič, generalni tajnik
Slovenske karitas • UREDNIŠKI ODBOR: Darko Bračun, Polona Miklič,
Jožica Ličen, Marjan Dvornik, Barbara Godler, Peter Perše, Karlo
Smodiš, Helena Zevnik Rozman • UREDNICA: Helena Zevnik Rozman
• LEKTORIRANJE: Alenka Mirkac • OBLIKOVANJE & GRAFIČNA
PRIPRAVA: Andrej Šauperl • ZALOŽILO: Ognjišče, d.o.o. • TISK:
Grafično podjetje SCHWARZ d.o.o., Ljubljana • Poština plačana pri pošti
• ISSN 1581-5528 • Vsebine v prispevkih izražajo mnenja avtorjev in ne
predstavljajo uradnega stališča Slovenske karitas. •

Izdajanje informativnega glasila Žarek dobre
omogoča FIHO - Fundacija za financiranje invalidskih in
humanitarnih organizacij, sofinancer programov Karitas

NAPOVEDNIK

Slovenska karitas

Letovanje družin

3.–8. 8. Letovanje družin ŠK Ljubljana

8.–15. 8. Letovanje družin ŠK Ljubljana

17.–22. 8. Letovanje družin ŠK Celje

Počitnice Biserov

3.–10. 8. Letovanje otrok v Portorožu in
na Debelem rtiču

10. –17. 8. Letovanje mladostnikov
v Portorožu in otrok na Debelem rtiču

Škofijska karitas Novo Mesto

29. 8. Škofijsko romanje bolnikov, invalidov
in starejših na Zaplaz

Ob 9.30 molitev rožnega venca v cerkvi,
ob 10h sveta maša, ki jo bo daroval novomeški
škof msgr. Andrej Glavan.

*V primeru poslabšanja epidemiološke slike zaradi
koronavirusa in ukrepov v povezavi z epidemijo bo
romanje odpadlo oziroma bo potekalo v skromnejši
obliki, ker so starejši rizična skupina. O tem boste
pravočasno obveščeni.*

*Hvaležnost razkrije polnost življenja.
Tisto, kar imamo, obrne v zadostno,
ne samo to – zanikanje obrne
v sprejetje, nered v red, zmedo v jasnost...
Hvaležnost daje smisel naši preteklosti,
prinaša mir današnjemu dnevu
in ustvarja podobo jutrišnjega.*

Melody Beattie

tema meseca

SEMINAR KARITAS 2020

Helena Zevnik Rozman

SLIŠIM TE!

leto 2020	lokacija
4. in 5. 9. 2020	Dom sv. Jožef Celje
4. in 5. 9. 2020	Zavod Marianum Veržej
2. in 3. 10. 2020	Samostan Stična
18. in 19. 10. 2020	Gnidovčev dom na Mirenskem Gradu

Kratek program:

PETEK:

ob 17h: registracija udeležencev
in namestitve za spanje

ob 18h: sveta maša

ob 19h: večerja

ob 20h: okrogla miza

z naslovom Zagovorništvo revnih

Na različnih lokacijah bodo prisotni različni gostje, med drugim tudi: nadškof dr. Anton Stres, predsednik Komisije pravičnost in mir; Peter Svetina, Varuh človekovih pravic; Albin Keuc, direktor SLOGE; Tatjana Labernik, pravica in dolgoletna pravna svetovalka na področju sindikatov, in drugi.

SOBOTA

ob 7h: sveta maša

ob 8h: zajtrk

ob 9h: predstavitev zagovornikov posebnih skupin, na primer otrok, invalidov, oseb s težavami v duševnem zdravju itd., in njihovega poslanstva pri zagovarjanju

ob 10.30: predavanje z naslovom Slišim te!
Različni predavatelji nas bodo usmerili, kako slišati človeka v vsem njegovem bitju, kako pristopati z empatijo, sočutjem.

ob 11.30: delavnice

ob 14h: kosilo

Seminar je za vse sodelavce Karitas brezplačen. Zaradi epidemije in lažje organizacije pa je **OBVEZNA PREDHODNA PRIJAVA** najkasneje teden dni pred posameznim seminarjem.

Letos brez prijave udeležba ne bo mogoča! Le z vnaprejšnjim številom udeležencev bomo lahko zagotovili varno izvedbo seminarjev.

Vabljeni, da se čim prej prijavite na seminar, še posebej za termina v mesecu septembru, ker bomo

morali zaradi ukrepov omejiti skupine udeležencev na razmere, ki bodo veljale za posamezni termin.

Hvala za razumevanje.

Prijavite se na Slovenski karitas:

- po telefonu: 01 300 59 60 ali

- preko elektronske pošte: info@karitas.si ali

- po pošti: Slovenska karitas,

Kristanova 1, 1000 Ljubljana

Podatki za prijavo: ime in priimek, naslov in kontakt, ustanova Karitas, iz katere prihajate, ter podatki o tem, ali boste prespali ter katere obroke želite (večerja, zajtrk ali kosilo).

varujmo življenje

TRPLJENJE – TREPET, SPREJEMANJE, BOJ, IZROČITEV

p. Marko Novak OFM

Kako naj piše o trpljenju ta, ki je obvarovan trpljenja – ali ga je bil doslej deležen tako malo? Kako naj pričuje o trpljenju, ko se je srečeval z njim le pri drugih – in to trepetaje, v slabotnosti in nemoči? Kako naj izpoveduje trpljenja bridkost in upanje ta, ki je ob njegovi utelešeni resničnosti onemel in v globeli molka iskal njegov smisel in v duši kričal po razodetju skrivnosti in po rešitvi?

In vendar tvegam to pisanje; tvegam kot učenec, ki vedno prihaja trepetajoč v odnos s trpečim in njegovo bolečino ter odhaja pretresen in bogat z darom trpečega ...

In z zaupanjem vstopam v to razmišljanje, ker je Jezus sam izkusil silen trepet: »Zgrozil se je in začel trepetati« (Mr 14,33b); ker je Jezus sprejel trpljenje in smrt: »Aba, Oče, tebi je vse mogoče! Vzemi ta kelih od mene, vendar ne, kar jaz hočem, ampak kar ti!« (Mr 14,36); ker je Jezus sam bil silen boj: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?« (Mr 15,34) ... »Žejen sem.« (Jn 19,28b); ker je Jezus vse izročil Očetu: »Oče, v tvoje roke izročam svojega duha« (Lk 23,46b).

Srečevanje s trpečimi mi je odstrlo mnogo obrazov trpljenja, vsako obličje trpečega pa je razodevalo edinstveno bolečino, mnogo vprašanj in tako malo odgovorov, izražalo je hrepenenje in upanje, tudi otroplost in celo obup – toda vsako obličje je nosilo poteze Božjega ...

Trepet bitja

Prišla je z dežele v Ljubljano na Onkološki inštitut: daleč od doma, samotna, negotova, nemirna, prestra-

šena: Kaj bo z menoj? Sestre so me povabile, naj jo obiščem. Obisk je bil samo poslušanje, dolgo poslušanje krikov nemoči, in tiha molitvena bližina v srcu. Več obiskov s poslušanjem in bližino, podpora oseba in skrbno zdravljenje so prinesli umiritev, sprejetje in upanje.

Ko v življenje plane bolezen, ko pridejo bolečine, ko se trpljenje razžari, ko negotovost muči srce in dušo – takrat je pristna bližina preprosto človeškega, poslušajoče uho, navzočnost v tihi molitvi tako potrebna »terapija«; in zraven še zanesljivost – človek, ki spremlja in vztraja ob trpečem in je zanj znamenje »Božje zvestobe«.

Sprejemanje trpljenja

Mlada bolnica mi je ob prvem obisku razkrila svoje pomenljivo vodilo: »Sprejeti, da sprejmeš!« Opazila je, da v sebi iščem njegov pomen, in mi je takoj razložila: »Sprejeti moram bolezen kot stvarnost, ki je v meni, ki je z menoj, da lahko sprejemem zdravljenje, da se borim in vztrajam.« V »zaledju« njenega sprejemanja pa so bili njeni ljubljani, ki so ji bili zavetje, in Gospod, ki mu je zaupala, da je z njo in da je ne bo zapustil.

Sprejemati je treba vsak dan znova, celo vsak trenutek; posebno tedaj ko se stanje poslabša, ko je udor – takrat moraš znova v globino ... In spet potrebuješ uho, ki posluša, spremljajoče srce, ki bodri, ki odpira pogled in ti da vedeti: »Tukaj sem zate!«

Boj za smisel

Pred leti je na dnevih Karitas na Dunaju pričevala mlada redovnica, ki je zbolela za rakom. Ko je zbolela, se je borila z Bogom; govorila mu je: »Ali imaš toliko redovnic, da si se spravil name in mi poslal to kruto bolezen? In veš, da imam še toliko načrtov in nalog pred seboj?« V nekem trenutku, ko se je jutraj urejala za pregled, jo je prešinila misel: »Zakaj pa NE JAZ? Zakaj pa ne, ko srečujem toliko bolnikov, na desetine in več, ki so dan za dnem na kontroli ali terapiji?« In razsvetlilo se je: »Ali ni zdaj prav to moje poslanstvo, da se približam tistim, s katerimi sem na poti zdravljenja, jih poslušam in se z njimi pogovarjam, da skupaj odkrivamo smisel tega boja, gradimo upanje, se podpiramo?« Prepoznala je svoj novi apostolat, bolnica med bolniki.

Skozi vrtimec mnogih vprašanj moramo, tudi skozi boj z Bogom, da odkrijemo smisel preizkušnje in novo upanje, da se nam razodene Božji načrt. Trpeči Job je pričevalec takšnega boja, iskanja in razodetja.

Izročitev – za ozdravljenje ali za izpolnjenost

Velikokrat me je presenetila globoka vera bolnikov, ki so preprosto rekli: »Podam se v Božjo voljo.« Dojel sem, da to ni brezvoljna prepustitev »usodi«, marveč zaupanje tistemu, ki vedno ljubi (tudi v trpljenju) in

spremlja, da je to izročitev Bogu, ki najbolje ve, kaj je resnično dobro.

Na naš oddelek za trebušne bolezni so pripeljali bolnico in poklicali so me k njej, da želi prejeti zakramente. Zavedala se je, da je stanje zelo težko. Popoldne sva obhajala svete zakramente, v katerih se je prepustila Božji previdnosti, z zaupanjem, da bo Bog poskrbel zanjo. V zgodnjih jutranjih urah je nastopila huda stiska. Bog jo je popeljal skozi to – in jo rešil! Pri jutranji viziti so ugotovili, da so vsi znaki bolezni izginili, še tisti dan je odšla domov ...

Neizbrisljivo je srečanje s starejšo bolnico, ki je imela hudo obliko raka. Bil sem mlad kaplan, ko so me povabili k njej; trepetal sem v nemoči, kako naj ravnam, kaj naj rečem ... Srečal sem svetel obraz, milino pogleda, toplo besedo: »Rodila sem dvanajst otrok in jih pripeljala do kruha. Rada umrem, izpolnila sem svojo nalogo.« Molč je uporabil pričevanje in zakramente sva obhajala v globokem miru. V nekaj dneh je odšla v Božji objem.

Pričevanja bolnikov govorijo, da so »zavezniki« življenja, in končno izpolnjenega Življenja. Trpeči bo vse storil, in bližnji z njim, da se olajša trpljenje in se življenje ohrani sredi zemlje – in vse bo storil, in bližnji z njim, da ob uri, ko pride sestra smrt, z zaupanjem vstopi v Izpolnjenost, v Novo nebo in na Novo zemljo.

V svetu ponujana »dobra smrt«, evtanazija, pa je temna določitev »od zunaj«, in ni le beg iz življenja, marveč je pobeg od bolnika-človeka, je uveljavljanje lažne svobode, je zmaličeno sočutje in zanikanje Stvarnika!

Trpljenje je skrivnost: odkrita s trepetom, z naporom sprejeta, v bojih zmagana, v izročitvi zlita z ljubeznijo ...

stiske sodobne družbe

MOTIVACIJSKI IZZIVI ZASVOJENIH Z ALKOHOLOM

Milena Finc

»Motivacija je ali pa je ni!« bi rekla večina ljudi, laična in strokovna javnost. Žal ali na srečo pa temu ni čisto tako. Poglejmo si, kako je z motivacijo pri zdravljenih alkoholikih. Da bi odgovorili na omenjeno vprašanje, si moramo najprej odgovoriti na temeljno izpraševanje: Kdo je alkoholik in kdo je zdravljene – rehabilitirani alkoholik?

Na socialnorehabilitacijskih in zdravstvenih področjih, kjer delamo z omenjeno populacijo zasvojenih, velja, da je alkoholik nekdo, ki ne obvladuje svojega pitja, prekomernega uživanja alkohola, kljub močni volji, da bi le-to nadzoroval. Hkrati tudi ni pripravljen

priznati, da ima resne težave z zasvojenostjo od alkohola in nekaterih spremljajočih kompulzivnih vedenj. Govorimo o učinkih, o vedenju pod vplivom omame kemične substance, kjer je razum zasvojenega začasno utišán in oseba nezmožna trenutnega reševanja kakršnihkoli problemov, ki jih v življenju ima. V stanju omame se za zasvojenega svet na nek način ustavi. Običajni življenjski problemi začasno navidezno »izginejo«, zasvojeni pa se temu primerno vede. Zaznave zasvojenega v času aktivne opitosti so, kot da ni v stiku z realnostjo, psiha in telo nista zmožna soočanja z realno vsakdanjostjo.

Alkoholikovo zaničanje težav ima za posledico, da se njegovi problemi še povečujejo oz. jih je čedalje več. Prvotna rešitev – pitje – dolgoročno postane nov, še večji in končno glavni problem. To alkoholiku onemogoča reševanje življenjskih zapletov na način, da bi to bila rešitev problema, in ne le poglobljanje aktualne stiske. Vedno večja stiska alkoholika v redkih obdobjih treznosti zahteva vse večje prilagoditve. Vegetiranje v zasvojenosti pa kot povratna zanka vodi v še več omamljanja. Zasvojeni postaja vedno bolj otopel in vedno manj motiviran za urejanje svojega življenja. Alkoholik mora v redkih prebliskih treznosti v sebi zbrati neverjetno veliko moči, da se nekega dne odloči za vključitev v rehabilitacijo. In dejansko je njegova stiska v trenutku odločitve premosorazmerno najboljša motivacija za vstop v novo – trezno poglavje življenja.

Pojem motivacije različne psihološke smeri in raziskovalni pristopi razlagajo različno, vsi pa se strinjajo z opredelitvijo, da je občutena napetost, ki je usmerjena k ali proti (amotivacija) nekemu ciljnemu objektu. Opredeljujejo jo kot notranji proces, ki vpliva na vztrajnost, smer in intenzivnost k cilju usmerjenega vedenja. Znanost pravi, da je motivacija specifična potreba, želja ali hotenje, ki spodbudi aktivno vedenje, usmerjeno k cilju. S tem **psihološkim procesom** so povezana tudi naša čustva, misli, prepričanja, stališča, pojmovanja in druge psihične vsebine.

Vzroki motivacije so lahko notranji ali zunanji. Med notranje vzroke spadajo: fiziološki procesi, nagoni, cilji, potrebe, vrednote, zamisli itd. Zunanji vzroki so: spodbude, pritiski, kulturno in socialno okolje, dražljaji, situacije itd.

Pri odločanju zasvojenega za vstop v proces zdravljenja – rehabilitacije od zasvojenosti – so pomembni oboji, tako zunanji kot notranji vzroki. Oboji vplivajo na njegovo odločanje, na motivacijo zasvojenega, da naredi nekaj zase. So kazalnik za ugotavljanje, ali je zasvojeni v določenem trenutku pripravljen za vstop v nek program ali (še) ne. Če so prisotni, so zunanji razlogi za konkreten vstop v rehabilitacijski program večkrat odločilni, pod njihovim vplivom se lahko zgodi sprememba. So tisti razlogi, ki pretehtajo, da zasvo-

jeni vendarle naredi korake v smeri treznega življenja, ker se mu zdi, da nima izbire. Kar ne pomeni, da notranja motivacija ni prisotna, vendar zgolj na podlagi te najverjetneje še nekaj časa ne bi prišlo do korenite spremembe, kar vstop v rehabilitacijski program je. Pod zunanjo motivacijo lahko štejemo prizadevanja pomembnih oseb, ki zasvojenega soočijo z njegovim navideznim prizadevanjem in pristankom na vstop v program, ko se o tem odloča s »figo v žepu«, ker se še ni pripravljen odreči življenju brez odgovornosti in so ocenjene »koristi« še večje od »izgub«. Tako opažamo, da zunanja motivacija vpliva na povečanje notranje, kar se sicer vidi šele čez čas, gledajoč nazaj. Omenjeno predvsem deluje, kadar zasvojenega s svojimi zahtevami in mejami sooči njegov partner, socialna služba, delodajalec ali kaka druga pomembna oseba. Pri tem je najpomembnejše, da te osebe s svojimi zahtevami mislijo resno in tudi naredijo, kar pravijo, da bodo, če zasvojeni ne izpolni svojega obljubljenega dela. Zasvojenemu se, če se odloči za spoštovanje zahtev pomembnega drugega, zagotovo poveča notranja motivacija, ki je tu posledica univerzalne potrebe po **povezanosti in pripadnosti**. Gre za potrebo po medsebojni ljubezni in skrbi, po občutku pripadnosti neki skupini in čustveni varnosti, ki jo ta daje. Kot vsakdo je zasvojena oseba najprej socialno bitje, zato je **občutek sobivanja skupaj z drugimi v varni skupnosti pri odločanju za vstop v rehabilitacijo zelo pomemben**. To je hkrati podlaga za **razumevanje motivacije zasvojenih oz. ključ do razumevanja, zakaj je rehabilitacija v skupnosti navadno uspešnejša od obiskovanja »individualnega« programa za zasvojene**.

S tem ko zasvojeni pristane na ponujeno zunanjo motivacijo, v zameno za neko svojo aktivnost tudi nekaj pridobi ali pa se skuša izogniti nečemu neželenemu. Medtem se notranja motivacija vidneje pokaže šele kasneje v procesu rehabilitacije in se pri zasvojenem povečuje sorazmerno z uspešnostjo rehabilitacije. Nazoren bi bil primer, ko se zasvojeni vključi v rehabilitacijo oseb s težavami zaradi zasvojenosti z alkoholom kot posledica zunanje motivacije, npr. na pobudo CSD. S tem tudi upraviči prejemanje denarne socialne pomoči, saj naredi vse, da bo v prihodnosti rehabilitiran uspel iskati primerno delo in ga osebno urejen tudi obdržati.

Teorija samodoločenosti (TSD) poudarja pomembnost človekovih notranjih nagnjenj in psiholoških potreb, integrirajoč posameznikovo osebnost in samomotivacijo. Kot najpomembnejšo podlago motivacije razume **občutek kompetentnosti, povezanosti z drugimi in avtonomnosti posameznika**. **Bistven pri tem se zdi kvalitativni vidik motivacije, v povezavi s psihološkim zdravjem in blagostanjem.**

Vse skupaj je zelo povezano s kreativnim reševanjem problemov oz. globinskim/konceptualnim učenjem. Poudarjen je pomen aktivnosti posameznika predvsem iz njegovih notranjih – avtonomnih razlogov, kot nasprotje pritiskom ali prisili. Teorija izpostavi **kvalitativni vidik motivacije, kjer ni pomembna le količina le-te.**

Nasprotju motivacije rečemo amotivacija: primer tega so situacije, ko motivacija za neko aktivnost ni prisotna. Posameznik sicer izraža določeno namero, vendar se ne vede v skladu z njo/z izvajanjem želene aktivnosti. Pogosta je, kadar se zasvojeni ne počutijo dovolj kompetentne in verjamejo, da na izid nečesa nimajo vpliva. **Pogosto gre pri tem za naučeno nemoč.**

Ameriški psiholog Steven Reiss (1947–2016) je zbral pomembne ugotovitve o osnovnih potrebah, ki motivirajo dejanja ljudi – imenujejo se Reissova teorija. Poudaril je, da čeprav ima vsakdo šestnajst osnovnih želja, se ljudje razlikujemo po intenzivnosti doživljanja posamezne želje, enako tudi zasvojeni. Te razlike se na individualni ravni odražajo že v genetskih zasnovah posameznikov ter nas tako določajo kot individualne posameznike.

Ena pomembnejših teorij motivacije, ki sovpliva na motivacijo zasvojenih za rehabilitacijo, je tudi teorija samodoločenosti (selfdetermination theory) kot makro teorija motivacije. Zajema širok spekter psiholoških konceptov, ki jih delimo na:

Osnovne psihološke potrebe: avtonomnost, kompetentnost in povezanost morajo torej biti zadovoljene. Med temi se tudi tu najbolj izpostavlja **potreba po povezanosti in pripadnosti** kot potrebi vsakega živega bitja po povezanosti z drugimi ljudmi, po medsebojni ljubezni in skrbi, po pripadnosti neki skupini in čustveni varnosti. V okolju, kjer nimamo bližnjih stikov z drugimi in se zato ne počutimo kot del neke skupine, izmenjav ni oz. jih je premalo, zato tam potreba ne more biti zadovoljena. Bistven pri tem je **občutek, da si skupaj z drugimi v varni skupnosti.**

Osnovne potrebe torej usmerjajo naše vedenje, zadovoljitev nižjih potreb je predpogoj za zadovoljevanje višjih ter za motivacijo za osebni napredek v življenju.

Več razumevanja o motivaciji zasvojenih si lahko pridobite preko naših spletnih izobraževanj, ki jih organiziramo za strokovno in laično javnost v okviru projekta Skupnosti MOST.

Milena Finc, mag. ZDŠ, dipl. soc. del., je v konzorcijskem projektu Skupnosti MOST strokovna delavka vodilnega partnerja Zavod Karitas Samarijan.

Magistrirala je iz programa magisterija zakonskih in družinskih študij, iz smeri zakonska in družinska terapija, po diplomi iz socialnega dela (VI. in VII). Trenutno se še dodatno izpopolnjuje, je v certifikaciji iz Emotionally focused therapy (EFT) in iz Solution focused approach (SFBT). Določeno obdobje je bila strokovna

vodja programa Vrtnica – socialna rehabilitacija oseb s težavami zaradi zasvojenosti z alkoholom, predhodno pa strokovna delavka za pomoč osebam s težavami v duševnem zdravju, težavami zaradi pomanjkljive socialne vključenosti, z zasvojenostmi z odnosi in nekemičnimi zasvojenostmi ter z brezposelnimi in invalidi.

karitas mladih

POMEMBNA JE EKIPA

Luka Oven

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v torek, 30. 6. 2020, v Veliki dvorani Predsedniške palače priredil sprejem ob podelitvi državne nagrade in priznanj na področju prostovoljstva za leto 2019. Gre za najvišja državna priznanja za izjemne dosežke na področju prostovoljstva, njegove promocije in razvoja, ki jih prostovoljkam, prostovoljcem oziroma prostovoljskim organizacijam vsako leto podeli Odbor Republike Slovenije za podelitev državnih priznanj na področju prostovoljstva.

Predsednik Pahor je čestital vsem in dejal, da so prav oni navdih novim generacijam prostovoljcev, ki bodo njihovo srčno delo še nadaljevali. Prostovoljec je dejal, da je tudi zaradi njihovega dela Slovenija danes povezana in solidarna, kar nas pomirja in dela našo skupnost močnejšo. »V veliki meri povezanost naše skupnosti temelji na prostovoljnem delu, ki je stvar srčne dobrote posameznikov,« je sklenil predsednik republike.

Med prejemniki priznanj je bil tudi nasmejan, dobrovoljen in energičen **Gašper Zevnik**, dolgoletni prostovoljec Slovenske karitas. Gašper se je v šestčlanski družini učil solidarnosti do drugih. Tako se je že kot osnovnošolec odločil, da se priključi gasilcem. Ob prvi priložnosti je postal animator za otroke pri DMC Cerklje, nato pa še na Karitas. Z vsakim nadaljnjim letom je nato prevzel novo nalogo: postal je odgovorni vodja projektov, skrbel za usposabljanje in vodenje mladih prostovoljcev, pripravljaj vsebino srečanj in programov, tri leta vodil oratorij, se vključil v skupino prvih posredovalcev pri gasilcih ... Sam meni, da ga je prostovoljstvo izoblikovalo, mu dalo veliko priložnosti in pokazalo vodilo za življenje. V utemeljitvi za izbor je bilo zapisano:

»Gašper Zevnik je predan prostovoljec in vedno pripravljen pomagati. Kljub mladosti odgovorno opravi vse prevzete naloge. Je ustvarjalen in prispeva veliko idej k izboljšanju pogojev, načinu dela, k zanimivim aktivnostim za otroke ter za atraktivno in sodobno usposabljanje mladih prostovoljcev.

Še posebej mu je blizu delo z otroki. V zadnjih letih je pomembno prispeval k razvoju programa Počitnice

Biserov – letovanja za otroke. Še posebej se odlikuje pri vodenju mladih prostovoljcev, zna jih nagovoriti, pomiriti v konfliktnih situacijah in hkrati odlično izpelje zastavljen program. Te odlike je izkoristil tudi pri vodenju Oratorijev – počitniških tednov za otroke, na katerih je bilo vključeno do 250 otrok ter sodelovalo več kot 80 mladih prostovoljcev. Koordinirati tako veliko število ljudi, poskrbeti, da program teče, ob tem skrbeti še za sponzorje, finance in poročila je velik dosežek za odrasle, kaj šele za mladega fanta. Skoraj tako kot oditi sredi noči na intervencijo ob požaru hleva, dvorane ali posredovati ob srčnih zastojih in nuditi prvo pomoč.»

Gašper velik poudarek nameni odnosu s prostovoljci: »Nekdo te vidi, da nalogo, odgovornost. Za mladega človeka je zelo pomembno, da se dokaže sam sebi. To ga spodbudi za naprej. Če ne bi imel teh priložnosti, ne bi bil enak človek. Ob njih sem zrasel, si izoblikoval osebnost. Ko si voditelj, se te stvari le še potencirajo. Včasih sem

bil bolj sramežljiv, nisem bil tako zgovoren in samozavesten. Z omenjenimi dejavnostmi sem imel okolje ljudi, ki so me spodbujali, dajali priložnost. Pomagajo ti, četudi zamočiš.»

Pridobljene odlike in širino pogledov je želel in želi posredovati tudi naprej: »Ko sem sam postal voditelj, sem poskušal dajati priložnost različnim ljudem. Vsak nov, ki je prišel, je dobil nalogo, odgovornost. Dal sem mu vedeti, da ga potrebujemo. Hkrati pa je treba dajati tudi zavest, da če bo šlo kaj narobe, voditelji zagato pomagajo rešiti. Skupaj. Če mladi na drugih področjih morda ne dobijo samozvesti, jo v teh vlogah vsekar lahko.»

Za zaključek pa Gašper poudarja, da je priznanje, ki ga je prejel, pravzaprav priznanje vsem prostovoljcem v skupnem prizadevanju za lepši jutri: »Prinašati moraš motivacijo, tudi če si vodja, sam ne moreš narediti ničesar, pomembna je ekipa.»

Hobiji: plezanje, alpinizem, čebelarjenje in vsakega športa po malo

Najljubša hrana: burger, zadnje čase jih veliko pojem

Najljubši kraj za izlet v Sloveniji: Mangart in Log pod Mangartom, ker je odmaknjeno in lepo

Najljubša pesem: Adi Smolar – Živele razlike in Brodolom, ti dve večkrat poslušam

Najljubši kotichek kjer se sprostiš: hribi, kjer je samotno

Najljubša slovenska beseda: vandranje

Gašperju se zahvaljujemo za vse prostovoljne ure, ki smo jih preživel skupaj, mu čestitamo ob prejemu priznanja in se že veselimo vseh prihodnjih dogodivščin.

ekipa youngCaritas – Karitas mladih

na obisku

DEKANIJSKA KARITAS (DK)
IDRIJA-CERKNO

Jožica Ličen in Katarina Filipič

8

Obisk oz. pogovor je tokrat potekal preko elektronskih medijev, vendar nič manj prisrčen in iskren, predvsem pa razgiban, saj je ga. Katarina, voditeljica Dekanijske karitas Idrija-Cerkno, vnet planinka in tudi zaradi tega ve, da so za dosego ciljev potrebni napor. Peljati s seboj skupino pohodnikov ni nič manj odgovorno kot hoditi pot Karitas s številnimi sodelavci in ljudmi, ki potrebujejo pomoč. Zato naj tokratni obisk zaznamujejo besede Katarine Filipič, ki temeljijo na dejanjih:

DK Idrija-Cerkno pokriva področje Občine Idrija in Občine Cerkno, torej deluje na področju celotne dekanije. Sestavljajo jo ŽK Idrija, ŽK Spodnja Idrija, ŽK Ledine, ŽK Godovič, ŽK Črni Vrh, po ukinitvi župnij Gore, Vojsko in Zavratac so se te ŽK združile v ŽK Idrija in Godovič; MŽK Cerkljanske se je po ukinitvi župnij Bukovo, Jagršče, Otalež, Novaki in Šebrelje preimenovala v ŽK Cerkno. Značilnost področja ni le izredna obširnost (kar 426 km²), pač pa tudi hribovitost.

Prva ŽK v dekaniji Idrija-Cerkno je bila ustanovljena 24. aprila 1991 kot ŽK Idrija, kmalu so sledile ŽK po ostalih župnijah, ki so se združile v DK Idrija-Cerkno. Prvi voditelj DK je bil Alojz Rupnik. Vodil jo je več kot 20 let, lahko rečemo, da je skupaj s predsednikom Srečkom Vončino, župnikom v Črnem Vrhu, oral ledino na tem področju. Tkal je vezi med državnimi institucijami, občino, krajevnimi skupnostmi, CSD, RK in obenem iskal primerne prostore za skladišče hrane in oblek. Prostor v stari OŠ je bil že takrat bolj zasilna rešitev, a boljše vse do danes nismo našli.

Zaradi zdravstvenih težav se je Alojz Rupnik konec leta 2013 žal umaknil, in od takrat DK Idrija-Cerkno vodim Katarina Filipič, predsednik pa je dekan Matej Kobal. Srečanja DK, ki se ga udeležujejo voditeljice/voditelj ŽK in odgovorni v centru, so vsak drugi torek v mesecu razen v juliju in avgustu. Vabila z dnevnim redom se pošljejo po elektronski in navadni pošti. Duhovno misel in molitev običajno pripravi g. dekan, pogrešamo pa gradiva, kot jih je nekdanj pripravljala Slovenska karitas.

Obravnavajo se vsi aktualni problemi, obdelajo se teme, ki izhajajo iz sodelovanja s Slovensko in Škofijsko karitas, kot so razne akcije, pa vabila na duhovne vaje, romanja (Ponikva, Brezje), letovanja otrok in družin, seminar Karitas in podobno. Obdelamo najbolj pereča vprašanja, tudi tista, ki presegajo naše možnosti oziroma kjer se morajo vključiti druge institucije, predvsem CSD, občina in ŠK. Kako nemočni smo, ko gre za nujno reševanje stanovanjskega vprašanja ali ko družini grozi odklop elektrike ob več tisoč evrih nakopičenega dolga ...

Center Karitas v Idriji deluje, kot že omenjeno, v prostorih stare osnovne šole, ki pa ima zelo težaven dostop. Vso hrano (približno 25 ton letno) se razklada in naklada skozi okno ob sodelovanju številnih pridnih

in močnih rok. V času karantene zaradi koronavirusa smo bili prisiljeni poiskati drugo rešitev ter razložiti evropsko hrano v skladišče Rdečega križa, kjer so se tudi pripravljali in delili paketi s hrano. Veliko je bilo sodelovanja s Civilno zaščito. Še posebej se moram zahvaliti sodelavkama, ki sta poskrbeli za dostavo paketov hrane družinam in posameznikom na cerkljanskem od Cerknega z okolico do Bukovega in Šebrelj. Zdaj se je stanje že normaliziralo, tako da so bile že izvedene redne delitve, ob upoštevanju vseh varnostnih predpisov (razkuževanje rok, uporaba mask, upoštevanje razporeda).

Oj, ta korona! Kako grobo je posegla v naše delo z ostarelimi in bolnimi. Nobenih obiskov ne v domačem okolju ne v domovih za velikonočne praznike. Saj smo poslali voščilnice, a to ni isto, tudi telefon ne more nadomestiti osebnega stika. A ostaja nam zaupanje, da bomo z Božjo pomočjo in lastno odgovornostjo premagali tudi te težke razmere.

Smo v času šolskih počitnic, z mislijo pa že v novem šolskem letu, ki marsikateri družini povzroča skrbi, kako plačati šolske potrebščine. Skrbno smo razdelili pomoč Škofijske karitas (bone in zvezke), ki ji bomo dodali tudi sredstva ŽK. 13 otrok iz naše dekanije je vključenih v posvojitve na razdaljo. Ti bodo še pred koncem počitnic prejeli po 100 €.

Letos bi morali pripraviti že 5. dobrodelni koncert **Mozaik dobrote**, ki smo mu tudi določili datum, 14. november, a ga bomo glede na epidemiološko situacijo morali prenesti na naslednje leto. Tudi srečanj za

starejše in bolne, ki jih običajno pripravljamo po vseh ŽK, letos ne bo. Kako se bodo posledice pandemije odrazile na delu Karitas? Bo še več revnih, osamljenih? Naj zaključim z besedami Metoda Piriha iz pridiige, pripravljene za občni zbor ŠK Koper: »Ljudje smo naslovljenci Božje ljubezni in obenem prejemniki. Poklicani smo, da postanemo orodje ljubezni, da bi lahko Božjo ljubezen posredovali drugim in tako pri karitativnem delu tkali in pletli vedno večjo mrežo ljubezni.«

POLETNI RAZMISLEK

Marjan Dvornik

Nikakor ne gre, da bi spregledal dogodke, ki se vrstijo pred očmi vsega sveta. Sveto pismo nas uči, da Bog govori po dogodkih. Dobro je, da ta nagovor slišimo, še pomembneje pa je, da ga razumemo. Nevidni virus je spremenil naš vsakdan. Manj se obiskujemo, v družinskem okviru so mnogi utesnjeni, poraja se strah, narašča nejevolja nad vsem, kar počno drugi, jeza sili ljudi na ulice, narašča anarhija. Še mnogo bolj v zahodnih državah kot pri nas. Izkušnja pa uči, da slabo slej ko prej pride tudi k nam. Znotraj katoliškega občestva pa je po sprostitvi ukrepov v cerkvah pol manj ljudi kot prej, na naša slavična srečanja jih pride še manj. Verouk je postal le še senca pravega spoznavanja verskih vsebin. Zdi se, da je Bog postal tujec. Pri delu Karitas pa smo doživljali porast uporabnikov pri delitvi hrane in denarnih pomoči.

Kaj slišimo? Kako razumemo ta sporočila?

Sprememba družbenih razmerij, odnosov, znižanje praga tolerance do drugačnosti, za mnoge pa tudi eksistencialna stiska zahteva, da v Slovenski karitas, škofijskih Karitas pa tudi na nivoju župnij ukrepamo potrebam primerno. Pri zagotavljanju osnovnih življenjskih potreb smo razvili dobre programe in jih znamo tudi izvajati. Za porast nestrpnosti, sovražni govor, ščuvanje k anarhiji in druge deviacije medsebojne komunikacije pa še nismo našli pravega odgovora. Papež Frančišek nam daje zgled s tem, da vztrajno ponavlja evangelijske primere in Jezusove zglede. Pri naši Škofijski karitas preverjamo nove oblike dela za zadovoljitev novonastalih potreb. V veliko podporo so nam novi prostori, zato ponujamo kar nekaj novih programov in delavnic, ki temeljijo na duhovnih delih usmiljenja. Dnevna soba omogoča s svojo odprto knji-

žnico srečevanje malih skupin. Prilagodljivost takih srečanj resničnim potrebam ljudi je velika, zato vsebine niso vnaprej določene, ampak so reakcija na stiske in druge potrebe udeležencev. Grobi okvir predstavlja sam nabor knjig in revij, televizija z uporabo spleta in razpoložljivost voditeljev srečanj.

Kaj odkrivamo pri udeležencih?

V velikem porastu je strah, ki se je zalezel v kosti ljudi, tudi zaradi apokaliptičnih napovedi. To je tisti sloj ljudi, ki svojih stisk ne rešujejo na kolesu in ne stesajo jeze na druge, ampak trpijo. Že res, da razumsko vemo, da strah ni od Boga, pa vendar se zajeda v vse več ljudi, da se počutijo vse bolj ogroženi. To in druge stiske te vrste je mogoče reševati v občestvu, ki vrača človeka v objem Božje ljubezni. Ker smo s temi programi šele na začetku, ostaja osrednja težava, kako privabiti čim več tistih, ki tako pomoč potrebujejo. Za sedaj deluje le osebno povabilo. V jeseni pa bo treba narediti korak naprej k obveščanju in vabljenju.

V avgustu bomo ponovno pripravili dneve duhovnosti v Beli krajini, ki bodo dober pokazatelj tega, kar smo gradili v preteklih letih.

Kaj je rekel Bog? Ves čas mi prihajajo na misel Jezusove besede: »Spreobrnite se in verujete veseli novici« (gl. Mr 1,15). Sedaj je pravi čas, da pomnožimo delo z ljudmi tako na osebni kot občestveni ravni. Spreminjanje samega sebe je najtežje delo, ki ga olajšamo tako, da se srečujemo in spodbujamo z zgledi. Ni potrebna velika teorija, le jasen pogled v lastno preteklost, kjer odkrivamo trenutke, ko se nas je dotaknila Božja ljubezen.

Vem, da ta premislek ni v polnem skladu z načrtovanjem dela institucij, kot je Karitas, ko vemo, kaj bomo počeli celo leto vnaprej. Pa nas je tokrat Bog prehitel in nam ponuja revizijo sklepov in načrtov. Ljudje so v stiski.

GOSPOD PRAVI, DA ČE BOMO PRIŠLI K NJEMU, BOMO NAŠLI POČITEK

papež Frančišek

Prevod: p. Ivan Herceg DJ, vir: Vatican news

Pridite k meni in se odpočijte

10

»Tedaj je Jezus spregovoril in rekel: 'Slavim te, Oče, Gospod neba in zemlje, ker si to prikril modrim in razumnim, razodel pa otročičem. Da, Oče, kajti tako ti je bilo všeč. Vse mi je izročil moj Oče in nihče ne pozna Sina, razen Očeta, in nihče ne pozna Očeta, razen Sina in tistega, komur hoče Sin razodeti. Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal počitek. Vzemite nase moj jarem in učite se od mene, ker sem krotak in v srcu ponižen, in našli boste počitek svojim dušam; kajti moj jarem je prijeten in moje breme je lahko.'« (Mt 11,25-30)

»Dragi bratje in sestre, dober dan! Evangeljski odlomek je sestavljen iz treh delov. Najprej Jezus povzdiguje blagoslovno in zahvalno himno Očetu, ker je ubogim in preprostim razodel skrivnost nebeškega kraljestva; zatem razkrije intimen in edinstven odnos, ki je med Njim in Očetom; in na koncu povabi, naj gremo k njemu ter hodimo za njim, da bomo tako našli olajšanje.«

Najprej Jezus hvali Očeta, ker je prikril skrivnosti svojega kraljestva, svojo Resnico, prikril to »modrim in razumnim« (v. 25). Tako jih imenuje s kančkom ironije, saj mislijo, da so modri in razumni, in imajo zato večkrat zaprto srce. Prava modrost prihaja tudi iz srca, ne samo iz razumevanja stvari. Prava modrost tudi vstopa v srce. Če poznaš veliko stvari in imaš zaprto srce, nisi moder. O skrivnostih Očeta Jezus pravi, da so razodete »malim«, torej tistim, ki se z zaupanjem odprejo njegovi Besedi zveličanja, odprejo srce Besedi zveličanja, saj čutijo potrebo po njem in vse pričakujejo od njega. To je odprto in zaupljivo srce do Gospoda.

Nadalje Jezus razloži, da je vse prejel od Očeta. Imenuje ga »moj Oče«, da poudari edinstvenost svojega odnosa z njim. Dejansko med Sinom in Očetom je popolna medsebojna vzajemnost: poznata drug drugega in živita drug v drugem. To edinstveno občestvo je kot cvet, ki vzcveti, da zastonj razodene svojo lepoto in dobroto. Poglej-

te sedaj Jezusovo povabilo: »Pridite k meni ...« (v. 28). On hoče podariti to, kar zajema pri Očetu. Hoče nam podariti Resnico. Jezusova resnica je vedno zastonj, saj je dar, je Sveti Duh, Resnica.

Kakor imajo pri Očetu prednost »mali«, tako se Jezus obrača na vse, »ki se trudijo in so obremenjeni«. Še več, samega sebe postavi med njih, kajti on je »krotak in iz srca ponižen« (v. 29); takšen pravi, da je, kakor v prvem in tretjem blagru, tistem o ponižnih ali ubogih v duhu in tistem o krotkih (prim. Mt 5,3.5), torej Jezusova krotkost. Tako »krotak in ponižen« Jezus ni zgled za vdanost v usodo, prav tako ne preprosto žrtev, ampak je Človek, ki živi »iz srca« to pogojenost v polni prosojnosti za Očetovo ljubezen, to je za Svetega Duha. On je zgled »ubogim v duhu« in vsem drugim evangeljskim »blaženim«, ki izpolnjujejo Očetovo voljo in pričujejo za njegovo kraljestvo.

Zatem Jezus pravi, če bomo šli za njim, bomo našli počitek. Počitek, ki ga Kristus ponuja utrujenim in obremenjenim, ni samo psihološko olajšanje ali podarjena miloščina, ampak veselje ubogih, ker so evangelizirani in so graditelji novega človeštva. Tolažba je veselje, veselje, ki nam ga da Jezus. Edinstveno veselje, ki ga ima on sam. To je sporočilo za vse nas, za vse ljudi dobre volje, ki ga Jezus tudi danes namenja svetu, ki povečuje tistega, ki bogati in postaja mogočen. Toda kolikokrat mi pravimo: »Radi bi bil, kot je on ali ona, ki je bogat, ki ima tolikšno oblast in mu nič ne manjka ...« Svet povišuje bogatega in mogočnika, ki ne gleda na sredstva in včasih tepta človeško osebo ter njeno dostojanstvo, kot lahko vidimo vsak dan te uboge poteptane ... To pa je tudi sporočilo za Cerkev, ki je poklicana živeti dela usmiljenja in evangelizirati uboge ter biti krotka, ponižna. Takšno Gospod želi svojo Cerkev, to je nas.

Marija, ki si najbolj ponižna in najbolj vzvišena med stvaritvami, izprosi od Boga za nas modrost srca, da bomo znali v svojem življenju razločevati njegova znamenja in bomo deležni tistih skrivnosti, ki so skrite ošabnim, a so razodete ponižnim.

VKLJUČUJMO TUDI IZKLJUČENE

Andreja Verovšek

Mreža je močnejša in tesnejša

Povezovanje med organizacijami Karitas, medsebojno učenje, spoznavanje dobrih praks, raziskovanje, timsko delo, pilotni projekt in še več so pojmi, ki nas združujejo v projektu Involved (financira EU: Interreg – Evropski sklad za razvoj). V projektu, ki se je začel septembra 2018 in se bo zaključil po treh letih (avgusta 2021), sodelujemo tri Karitas iz Slovenije (Slovenska karitas, Nadškofijska karitas Maribor in Škofijska karitas Celje) ter dve Karitas iz Avstrije (Caritas Kärnten – Koroška Karitas in Caritas Steiermark – Štajerska Karitas).

V skoraj dvoletnem čezmejnem spoznavanju smo prehodili že mnogo korakov. Od začetnega plahega spoznavanja, kako vsak projektni partner deluje kot Karitas, do spoznavanja oseb v stiski, s katerimi delamo in ki jim nudimo različne oblike pomoči. Prav tako smo se za lažje medsebojno mednarodno razumevanje poglobili v zakonodajni sistem, ki nas obdaja, in druge okoliščine.

Izmenjave znanja preko meje nas bogatijo

Tako smo lažje začeli razumevati, kje in zakaj prihaja do razlik med nami, ter tudi, kaj imajo dobrega »čez mejo« in bi bilo dobrodošlo pri nas. Na primer: Avstrijcem je zelo zanimivo, kako razvito je pri nas področje prostovoljstva in da imamo dobre primere praks, kako na naših Karitas uspešno vključujemo v prostovoljstvo ranljive osebe ter jih s tem tudi socialno vključujemo. Slovenci pa smo se naučili, da pri njih obstaja sekundarni trg dela, ki je obširen in dobro razvit. Za naše razumevanje gre za nek prehod med prostovoljstvom in rednim trgom dela; to je pri nas šibko področje in je »bazen«, ki je še zelo prazen ter bi ga brez težav napolnili.

V lanskem letu smo bili na izmenjavah, kar je pomenilo, da smo zaposleni in sodelavci Karitas dobili

priložnost za nekaj dni obiskati Karitas v Celovcu in Gradcu, kjer so nam predstavljali svoje programe. Od takrat bolj razumemo, kaj v naših debatah pomenijo programi: Carla, SPAR Markt, MAGdas, svetovanje Samarijan in še nekaj drugih programov, namenjenih brezdomcem, zasvojenim, dolgotrajno brezposelnim. Seveda so Avstrijci vrnili obisk in si pogledali nekaj naših modelov praks, ki so jih zanimale: socialno vključevanje ranljivih oseb v prostovoljstvo, javna kuhinja, zavetišče za brezdomce, Zavod Pelikan Karitas ...

Raziskovanje potrjuje slutnje, preseneča, daje smernice za naprej

Lotili smo se tudi raziskave. Morda ste v njej celo sodelovali! Zunanji izvajalci (avstrijski raziskovalni inštitut v sodelovanju s slovensko raziskovalko) so nam pripravili model raziskave, obdelali podatke in nam predstavili rezultate. Izvajali smo jo na dveh nivojih. Kvalitativni del je potekal v obliki intervjujev z uporabniki naših programov, le-ti so spadali v štiri ciljne skupine: dolgotrajno brezposelni s težavami v duševnem zdravju, dolgotrajno brezposelni s težavami z zasvojenostjo, dolgotrajno brezposelni z izkušnjo brezdomstva in dolgotrajno brezposelne ženske z izkušnjo nasilja. Kvantitativni del raziskave smo izvedli kot spletni vprašalnik, v katerem so izražali svoje mnenje strokovnjaki (nevladne organizacije, javne inštitucije, ŽK ...), ki se pri svojem delu srečujejo z naštetimi ciljnimi skupinami.

V juniju 2020 smo kot zaključek obdobja raziskovanja in kot razburljiv začetek tkanja povezav z javnostjo ter strokovno javnostjo organizirali novinarsko konferenco, kjer smo se predstavili in seveda predstavili potrebe dolgotrajno brezposelnih z večvrstnimi težavami. Na delavnici nadaljnega usposabljanja za strokovno javnost, ki je sledila teden za tem, pa smo se dodatno poglobili v izzive v prihodnosti na tem področju dela.

Projektni partnerji z zagnanostjo in radovednostjo načrtujemo inovativno delavnico, ki nas čaka v jeseni, še bolj pa se veselimo, kako bomo v zadnji fazi projekta, ko bomo izvajali pilotni projekt, lahko pomagali dolgotrajno brezposelnim, da bomo z njimi lahko hodili po poti iz izključenosti na več področjih v socialno vključenost, kar tudi pomeni beseda Involved.

Projektna ekipa Slovenske karitas,
Nadškofijske karitas Maribor in Škofijske Karitas Celje

Interreg
SLOVENIJA – AVSTRIJA
SLOWENIEN – ÖSTERREICH
Evropska unija | Evropski sklad za regionalni razvoj
Europäische Union | Europäischer Fonds für regionale Entwicklung

INVOLVED

koper

PRAZNIK DRŽAVNOSTI IN ODPRTJE RAZSTAVE UMETNIKI ZA KARITAS NA SVETI GORI

Jožica Ličen

12

Ob počastitvi dneva državnosti so se molitvi in zahvali Svetogorski Kraljici pridružile domoljubne pesmi in odprtje razstave likovnih del 25. mednarodne likovne kolonije Umetniki za Karitas pod geslom Odrinimo na globoko.

Ob upoštevanju vseh ukrepov, ki nam jih je prinesla nepovabljen korona, se je pri sveti maši zbralo lepo število vernikov, ki so se s sodelovanjem pri maši in molitvi zahvalili za samostojno Slovenijo. Kar nekajkrat je bilo slišati: »Bog blagoslovi Slovenijo!« S petjem so bogoslužje obogatili pevci Moškega zbora Dornberk, ki ga vodi Janko Harej. Sveto mašo je daroval p. Bogdan Knavs, ki je v pridigi med drugim nagovoril vernike:

»Rojstvo naše države imamo za posledico našega poguma, naše odločnosti in modrosti. Res je, da so se vse te vrline pred skoraj 30 leti prebudile v našem narodu in so nam pomagale, da smo uresničili svoje tisočletne sanje. Toda prav je, da se danes zavemo, da smo tudi državo prejeli zaradi srečnih zgodovinskih okoliščin, se pravi zaradi Božje previdnosti. Zato lahko razumemo tudi rojstvo naše države kot Božji dar. Bogu smo lahko hvaležni, da nam je pomagal, da smo stopili skupaj, da sta med nami zavladali enotnost in vzajemnost, da smo si bili sposobni odpustiti naše razlike in da nas je združeval skupni ideal: ideal svobode in samostojne države, kjer si bomo med seboj bratje in sestre. Ko smo danes Bogu hvaležni za njegovo pomoč, se mu tudi zahvaljujemo za pogumne moške in žene, ki so se bili pripravljeni za našo državo žrtvovati. Posebno se spomnimo teh, ki so za rojstvo države žrtvovali življenje.

Zgodovina izvoljenega ljudstva nas uči, da nobenemu narodu država ni dana enkrat za vselej. Zato jo je v svoji zgodovini judovski narod večkrat izgubil. Ta njihova zgodovina je tudi nam spodbuda, da našo slovensko državo gradimo na pravičnosti, poštenju ter bratski solidarnosti in pomoči. Le vrline poštenja in solidarnosti lahko prebudijo modre poteze in pogumne korake, ki nam bodo zagotovili našo prihodnost.

K tej vzajemnosti in solidarnosti smo vsi poklicani in zavezani. Zato danes pozdravljamo razstavo Umetniki za Karitas. Naši ustvarjalci nam z njo kažejo, da je vsak dar, ki smo ga prejeli, tudi dar za drugega. Odločili so se, da bodo prostovoljni prispevki ob razstavi v naši dvorani namenjeni za mlade. Hvaležni smo jim za ta zgled in Boga prosimo, da bi si tudi mi znali med seboj pomagati in da bi tudi nam Bog naklonil darove, s katerimi bi lahko bogatili drug drugega. Zato smo hvaležni vam, dragi bratje in sestre, ki na različne načine pomagate v Karitas, ki je eno izmed znamenj, da smo humana družba in da je nad nami Božji blagoslov.«

Po sveti maši smo se preselili v Frančiškovo dvorano, v kateri bodo vse do konca septembra na ogled likovna dela. Ob samem začetku je domoljubna čustva prisotnih pobožala Zdravljica. Tudi ostale pesmi so bile namenjene lepoti in dobroti naše domovine. V enakem duhu je bil nagovor Jožice Ličen, ravnateljice Škofijske karitas Koper, ter odlična predstavitev likovne kritičarke Anamarije Stibilj Šajn, ki je spregovorila o avtorjih slik. Skromno pogostitev je pripravila Goriška območna karitas, navzoče in razstavljeni dela je blagoslovil p. Bogdan.

KO SOČA PRITEČE V VIPAVSKO DOLINO ALI DOMČITNICE

Tatjana Rupnik

Res je, letošnje leto je nekaj posebnega. Kdo bi si mislil, da letošnjih počitnic ne bomo prežive-
li v Soči. V Domu karitas, ki je zaradi obnove, ki
smo jih dobili iz sredstev FIHO, dobil novo, zelo
lepo podobo. Na začetku je bilo hudo, a nato
smo dejali, zakaj pa ne bi Soča
prišla kar v Vipavsko dolino.
Končno se reka Vipava izliva v

reko Sočo. In res. Namesto počitnic v Soči počitnice
preživljamo doma. In veste kaj, prav lepo nam je. Vse
aktivnosti, ki so bile pripravljene za letovanje, sedaj
izvajamo v domačem kraju. Počitnice doma se skozi
vse poletje izvajajo kar na 5 lokacijah, kjer se drugače
med šolskim letom izvaja program Popoldan na cesti.

Izvajajo se različne ustvarjalne delavnice, otroci
so imeli možnost pokazati svoje talente, obiskali smo
čebelarja, nas pa je obiskal naš prijatelj g. Andrej Čer-
nigoj, poslanec Državnega zbora, ki nam je predstavil
delo, ki ga z veseljem opravlja. Odgovarjal je tudi na
veliko vprašanj naših otrok in tudi prostovoljcev.

Eden od otrok, ki bi moral z nami letovati v Soči,
mi je dejal: »Veste kaj, te domčitnice sploh niso tako
slabe!« In še kako prav ima. Verjamem, da nam je ta
»koronca« prinesla tudi veliko dobrega – domčitnice
v svojem prelepem domačem kraju.

VI STE LUČ SVETA

26. mednarodna likovna kolonija Umetniki za Karitas

Od 17. do 21. avgusta bo na Sinjem vrhu nad Ajdovščino potekala 26. mednarodna likovna kolonija Umetniki za Karitas pod geslom Vi ste luč sveta. Izkupiček nastalih likovnih del bo namenjen otrokom umetnikov, ki se zaradi koronavirusa soočajo z izgubo dohodka in pomanjkanjem sredstev za preživetje.

Izbrani umetniki so sicer potrdili udeležbo, ki pa je odvisna od ukrepov v zvezi covidom-19.

Tudi letos načrtujemo različne spremljevalne dogodke, zato **vljudno vabljeni**, da se nam pridružite:

- v torek, 18. 8., ob 17. uri pri sveti maši v župnijski cerkvi Angelov varuhov na Otlici;
- v četrtek, 20. 8., ob dnevu odprtih vrat, ko so povabljeni tudi drugi slikarji, ki bi želeli svoj likovni zapis darovati za namen kolonije. Ob 18. uri bo kulturni program in predstavitev ter ogled nastalih likovnih del.

Izbrani umetniki: Silva Copic, Barbara Demšar, Matej Metlikovič, Janko Orač, Viktor Šest, Breda Šturm, Skender Bajrovič, Venko Cvetkov, Mensura Jahić in Mirta Diminić.

Za dan ali dva se bodo udeležencem pridružili strokovni sodelavci: Jože Bartolj, Lucijan Bratuš, Marija Efremova, Milena Gregorčič, Silva in Azad Karim, Mira Ličen, Bogdan Soban, Janez Štros, Igor Zimic ter udeleženci preteklih kolonij.

maribor

KRONOGRAM
ZA ZLATKA GRIČNIKA

Jožef Smej

Še in še vzamem v roke Družino, slovenski katoliški tednik. V njem so prispevki in članki, ki te »za-grabijo«. Med te sodi tudi članek Ksenije Hočevnar z naslovom: *Za najbolj ranljive* (Družina, 69 – 2020, številka 20, str. 10–11, 17. maj). Tam berem: Zlatko Gričnik, rojen v nemškem Augsburgu, 1972; z bratom dvojčkom dodeljen krušni družini v Zgornji Ložnici, 1980; kot bogoslovec in civilni vojak se prvič sreča z delom na Karitas Maribor, 1995; diploma na Teološki fakulteti, 1997; prevzem vodenja Nadškofijske karitas Maribor, 2004; nastop službe direktorja Doma sv. Lenarta, 2008. Domicilij: Prevalje – Koroška, tam živi z ženo in je oče treh sinov.

Že od nekdaj sem občudoval kronograme, seveda sestavljene predvsem v latinskem jeziku. Kako je mogoče v nekaj vrsticah s črkami, ki imajo številčno vrednost, izraziti vodilno misel, hkrati pa letnico in neredko tudi točen datum, uporabljajoč *kalende*, 1. dan meseca, *none*, 5. oziroma 7. dan; *ide*, 13. dan, oziroma 15. dan. Namreč, nobena črka, ki ima številčno vrednost, ne sme manjkati, pa tudi ne sme biti preveč. Sestavljati kronograme ni lahka stvar, pa sem pomislil: če si jih že nemalo sestavil, pa naredi to še za omenjenega direktorja. Nekje kronogram mora biti shranjen (objavljen); menim, da bo to najbolje v reviji *Žarek dobrote*.

Kronogram, posvečen Zlatku Gričniku, direktorju Doma sv. Lenarta:

ZLatko GrIČnIk
DIreCtor InstItutIs Caritas Lenart
natVs AVgsbVrgI In regIone cXtranea
S. TheoLogIæ absoLVtVs
VIta cIVs spInIs strata erat
nVnC LætVs PreVaLJe
Vere Ipse onera gerIt
pro ClrCa 214 personIs
Deo cXtra cXtra cXtra grates

Prevod:

Zlatko Gričnik

direktor zavoda Caritas Lenart,

rojen v Augsburgu, v deželi tuji.

Svete teologije absolvent.

Življenje njegovo s trnjem je bilo posuto.

Zdaj pa vesel na Prevaljah.

On bremena nosi goreče resnično

za okrog 214 oseb.

Bogu zares, zares, zares zahvala.

Kronogram daje letnico 2020.

2D = 1000

6C = 600

6L = 300

4X = 40

12V = 60

20I = 20

2020

murska sobota

ZAHVALNA LISTINA

Jožef Kociper

Lep slovenski pregovor pravi: »V slogi je moč.«

V začetku leta 2007 smo pričeli s prvimi aktivnostmi na novoustanovljeni Škofijski karitas Murska Sobota. Ob že delujočih župnijskih karitas v škofiji Murska Sobota smo aktivno ustanavljali še manjkajoče. Sočasno smo se tudi povezovali s posameznimi centri za socialno delo v Pomurju, prav tako z občinami in drugimi organizacijami.

Bili smo kar nemalo prijetno presenečeni, kako so nas lepo sprejemali. Nekako bi lahko kar rekli, da so od Karitas dobronamerno pričakovali, da zaorje na globoko v pokrajini ob Muri.

Ko smo po skoraj desetih letih ustanavljali Prvi pomurski materinski dom, smo naklonjenost velike večine pomurskih občin ponovno občutili z močno podporo in pričakovanjem, da se skupaj lotimo razvoja tega nadvse potrebnega socialnovarstvenega programa pri nas.

V Ljubljani na ministrstvih in drugih institucijah smo lahko vselej predstavili naše vzajemno sodelovanje v korist najšibkejšim v naši družbi.

Ob razglasitvi epidemije koronavirusa, sredi marca tega leta, je murskosoboški župan sklical prvo delovno srečanje za pripravo aktivnosti za preprečevanje nepredvidljivega širjenja bolezni covid-19. Zbralo se nas dobrih deset regijskih institucij, ki v večini imajo tudi svoj sedež v Murski Soboti. Čutili smo, da smo

tudi v Karitas poklicani k aktivnostim, ki bodo v pomoč in podporo najbolj ogroženim.

Da bi zaščitili najranljivejše, smo morali veliko utečenih poti trasirati na novo, da smo lahko pomagali ljudem v stiski, a jih nismo ob tem še bolj ogrožali. Vse dnevne centre smo morali zaprti in poiskati nove poti do ljudi, ki so jih obiskovali. Prvi pomurski materinski dom s svetovalnico pa je zaradi narave svojega dela moral delovati naprej, seveda v veliko težjih pogojih.

V času epidemije smo čutili neizmerno razumevanje in hvaležnost naših obiskovalcev ljudske kuhinje in drugih programov, čeprav smo večkrat delovali tudi »na daljavo«.

Vseeno pa nas je Mestna občina Murska Sobota že drugič v zadnjem letu prijetno presenetila, ko nam je namenila zahvalno listino za nesebično pomoč pri izvajanju ukrepov in aktivnosti v času epidemije covid-19.

Čeprav čutimo, da je naše poslanstvo v Karitas, da se odzivamo na potrebe ljudi v posameznih stiskah, nam ta lepa gesta Mestne občine Murska Sobota dobro dene, nas potrjuje v našem delu in nam daje novih moči in upanja za naprej.

Hvaležni smo pomurskim občinam, šolam, centrom za socialno delo in drugim ustanovam, da nas vidijo in vedo, da smo skupaj z njimi močnejši v pomoči bližnjemu.

Da smo skupaj v slogi močnejši, lahko občutijo ljudje, ki nas potrebujejo.

V Karitas bomo v bodoče morali še naprej iskati nove poti do bližnjega, kajti »stare«, na katere smo bili navajeni, bodo verjetno vse manj »prehodne«.

Hvala Mestni občini Murska Sobota za pozornost.

15

LETOVANJE VKLJUČENIH V PROGRAM GRADIMO SKUPNOST IN NJIHOVIH DRUŽIN V SONČNI HIŠI

Metka Šumej

Sredi julija smo se proti Portorožu odpravili oddiha in morskega zraka željni s Celjskega – z željo, da bi ujeli nekaj lepih poletnih trenutkov, se sprostili in si nabrali novih moči.

Letovanje smo pripravili na Škofijski karitas Celje za vključene v program Gradimo skupnost, ki so bili v času razglašene epidemije zaradi koronavirusa pripravljeni kljub izrednim razmeram priskočiti na pomoč, sodelovati in se soočiti z danimi izzivi.

Prvi dan letovanja je bil namenjen namestitvi v sobe, spoznavanju drug drugega, plaže in okolice.

Presenetilo nas je hladno morje, vendar smo z veseljem dneve preživljali na plaži, pod senčniki in sproščeno plavali. Udeležili smo se maše v portoroški cerkvi, se na izlet v Izolo odpeljali z ladjico ter tudi tam preverili, kako je s plavanjem v tem delu našega čudovitega morja. Z avtobusom smo se popeljali do Pirana in v akvariju občudovali skrivnostno morsko življenje globin. Ob večerih in popoldan smo se sproščali ter ustvarjali na delavnici izdelave nakita iz prejc, ob igranju družabnih iger, prepevanju pesmi ob spremljavi kitare ter se s prijetnimi in šaljivimi pogovori dodobra razbremenili običajnih skrbi.

Ravnali smo se po osnovnih načelih življenja v skupnosti, in tako za dobro počutje skrbeli vsi. Teden je minil, kot bi trenil – čisto prehitro.

Za odlično kulinariko je skrbela kuharica Ana, ki nas je razvajala z dobrotami in predvsem s svojim toplim, nasmejanim obrazom.

Z zelo lepimi spomini smo se v soboto odpravili nazaj proti domu, s seboj pa ne samo v mislih, temveč tudi v srcu, odnesli košček Portoroža.

MALO NENAVADNE, PA VENDAR BLAGOSLOVLJENE »KORONSKE« POČITNICE DRUŽIN

zbrala: Franica Grmek

*Misli udeležencev na letovanju družin
iz Škofijske karitas Koper*

»Letošnje leto je v marsičem posebno. Posebno je zaradi korone, ki nam je vsem (enim bolj, drugim manj) spremenila običajno življenje. Za našo družino pa je bilo posebno tudi to poletje, ker smo dobili priložnost, da preživimo teden v Sončni hiši v Portorožu.

Povabila smo se zelo razveselili in s hvaležnostjo v srcu odštevali dneve do odhoda na morje. Hkrati pa smo z enim ušesom spremljali omejitve in trepetali, da nam zaradi ukrepov počitnice na obali ne bi 'padle v vodo'.

Hvala Bogu se je vse odvijalo po načrtih, in tako smo dočakali ter brez zapletov preživeli čudovit teden. Seveda se omejitvam nismo mogli izogniti, a niso bile ovira za prijetno preživljanje dni na morju. Pridno smo si umivali in razkuževali roke, upoštevali razdaljo med družinami, se po potrebi skrili za maske in s pomočjo naših skrbnih angelov varuhov do konca tedna vsi ostali zdravi.

Tako smo ob slovesu iz Sončne hiše poleg hvaležnosti za skrb in delo voditeljice, animatorjev in kuharic

ter vseh darov, ki smo jih v tistih dneh prejeli, čutili tudi hvaležnost, da smo ostali zdravi. Lahko bi rekli: kjer je volja, je tudi pot, in med vsemi, ki so skrbeli za nas, volje zagotovo ni manjkalo, tako da so našli pot, da so pod streho spravili nepozabni počitniški teden za družine.«

hvaležna družina

Mama petih otrok je napisala:

»Zelo nepričakovano, glede na razmere, smo dobili povabilo za letovanje v Portorožu. Z velikim veseljem pa tudi z malo negotovosti smo odšli na dopust.

Že ob prihodu sta se naš strah in negotovost razblinila, čutila se je sproščenost in domače vzdušje.

Sicer smo res morali paziti na potrebne ukrepe za preprečitev okužbe, vendar pa to, vsaj za našo družino, ni bilo moteče, saj smo bili tega vajeni že od prej.

Poleg tega smo imeli lepo vreme, ki smo ga izkoristili za kopanje, spoznavanje okolice in prečudovite večerne sprehode ob morju. Večino časa smo bili zunaj, v sobah smo praktično samo spali.

Tako smo kljub posebnim okoliščinam preživeli prijeten teden v družbi še štirih družin, kuharic, animatorjev in nenazadnje vodje letovanja ge. Franiče.

Bil je tudi duhovno bogat teden, kjer smo spletili

nova poznanstva, si delili svoje izkušnje in življenjske zgodbe.

Vrnili smo se obogateni z novimi močmi, doživetji, razmišljanji, s širšimi življenjskimi obzorji.

Hvaležni smo vsem, ki so nam omogočili, in vsem, ki so soustvarjali ta teden. Predvsem pa hvala dobremu Bogu, ki čudovito skrbi za nas.«

LETOVANJE V SONČNI HIŠI

Alenka Petek

Leto je naokoli in s Škofijsko karitas Ljubljana se je letovanja družin v Portorožu udeležila prva skupina. Od 29. 6. do 4. 7. se je v Sončni hiši zbralo pet družin, skupaj 30 oseb. Letošnje razmere so bile nove in pogoji letovanja drugačni kot prejšnja leta. Upoštevali smo priporočila NIJZ, zato smo veliko več razkuževali, čistili in dezinficirali kot prejšnja leta. Družine so pred prihodom morale podpisati izjavo, da so zdrave ter da nimajo zdravstvenih težav ali bolezenskih stanj, ki bi lahko kazali na covid-19. Poleg vsega ostalega smo vsak dan merili temperaturo ne samo družinam, ampak tudi animatorjem in obema kuharicama. Tudi med obroki je vsaka družina za mizo sedela na zanj označenem mestu ter bivala v svoji sobi s pripadajočimi sanitarijami in kopalnico.

Kljub strahu, ki je bil prisoten za začetku, se je med skupino hitro razvila prava povezanost. Veliko smo se pogovarjali, družili, izmenjevali izkušnje. Zaupali smo si tudi marsikatero preizkušnjo, ki nas je doletela v življenju, in se pohvalili s pozitivnimi dogodki, ki so nam polepšali dneve ter nam vlili pozitivno moč in energijo. Otroci so se z animatorji preizkusili v kvizu, orientaciji in ustvarjanju. Animatorke so zanje pripravile zanimive delavnice.

Šli smo tudi na izlet z ladjico v Izolo. Tam smo se kopali in si privoščili slasten sladoled. Ogledali smo si tudi Piranski akvarij, cerkev sv. Jurija ter minoritski samostan. V akvariju smo si ogledali živali v bazenih, ki jih osvetljuje umetna svetloba, ki s posebnimi učinkami zagotavlja, da vidimo morske živali v njihovi pravi naravni barvi. Piranski akvarij goji skoraj vse slovenske morske živali. Posebnosti so tudi zelo redke živali, ki jih drugače skoraj nikoli ne vidimo, kot so morski pajki, rarogi, mali morski ježki, spužve in drugi. Otroke so najbolj pritegnile jegulje, morski konjički in morski psi.

Vsi so se pred najljubšo živaljo tudi slikali. Za tiske, ki akvarija še niso videli, je bilo to enkratno doživetje, o katerem so delili vtise cel dan.

Zvečer pa smo se odpravili tudi skozi 550 m dolg tunel Valeta v Strunjan, kjer smo se malo ohladili in pokurili obilno večerjo, ki sta jo pripravili naši kuharici. Pešpot se imenuje Parenzana in poteka po nekdanji ozkotirni železnici. Šli smo do Strunjanskih solin, kjer sol še vedno pridelujejo in žanjejo na tradicionalen način. Ker se je že temnilo, smo se slikali ob sončnem zahodu s pogledom na piransko cerkev.

Teden je bil pester tako po dogajanju kot tudi po vremenu. Bilo nam je vroče, pral nas je dež, hladil nas je veter. Otroci so uživali v vodi, čeprav je bila zadnje dni kar precej mrzla.

Tudi letos je družina prvi dan izžrebala skritega prijatelja, ki mu je potem cel teden pridno pisala sporočila, pošiljala pozdrave, drobna presenečenja in sladka darilca. Pa da ne boste mislili, da ga je bilo lahko uganiti. Imeli smo kar precej težav pri odkrivanju. Dobro smo se znali zamaskirati in prikriti tako s pisavo kot tudi z vsebino sporočil.

Teden je prehitro minil. Stkala so se nova prijateljstva, družine so se med sabo povezale in sklenile, da bodo obdržale stik. To pa je pri takih počitnicah tudi bistveno. Da se imamo lepo, navežemo nove stike, smo sproščeni, uživamo ter si nabereemo moči za prihajajoče nepredvidljive mesece.

Veseli smo, da nam je kljub ukrepom uspelo ustvariti takšno klimo in razmere, da so se vsi dobro počutili.

DOBROTA SLOVENCEV SE JE POMNOŽILA V SRCU AFRIKE

Jana Lampe

Letos poteka jubilejna **15. akcija Za srce Afrike**, od vsega začetka v sodelovanju z revijo Ognjišče, za kar smo zelo hvaležni. Ko pomislim na vsa ta leta pomoči Karitas v sodelovanju z misijonarji v srcu Afrike, me prevzame ganjenost in globoka hvaležnost Bogu za vse, kar smo lahko ob srčni dobroti Slovencev in veliki podpori tudi s strani naše države (Ministrstva za zunanje zadeve RS) dobrega storili za ljudi, ki so se rodili v deželah, kjer je manj možnosti za preživetje in dostojno življenje zaradi splošne revščine, konfliktov, posledic podnebnih sprememb ...

Težko je opisati z besedami, kaj vsa ta pomoč tem ljudem v Afriki, še posebej na podeželju, pomeni. To niso samo nove zgradbe šol, porodnišnic, zdravstvenih centrov in vodnjakov, ki jih v teh deželah močno primanjkuje. Ta pomoč pomeni, da imajo otroci, tako deklice kot dečki, sploh možnost hoditi v šolo, imajo boljši učni uspeh in dobijo dobro vzgojo, so deležni šolske malice, ki je mogoče njihov edini obrok v dnevu, in v prihodnosti tudi možnosti za poklic in boljše življenje.

Ljudje imajo možnost kvalitetne zdravstvene oskrbe in tudi ozaveščanja, ki preprečuje bolezni, več žensk rojeva v porodnišnicah, v dostojnih pogojih, in ob primeru zapletov se jih lahko reši. Zdravstveni kader ima dobre pogoje za delo, prav tako učitelji.

Ljudje imajo možnost pitne vode bližje domu, s čimer se zmanjšuje čas za nošenje vode, črevesne bolezni, izboljšalo se je zdravje otrok in žensk, ki nosijo težke posode vode. Neprecenljivo pa je to, da je bilo veliko življenj podhranjenih otrok rešenih s pomočjo v hrani in da so se zopet lahko vrnili v normalno življenje, v šolo.

Ob vseh gradnjah šol, zdravstvenih centrov itd. je na stotine domačinov, družinskih očetov in mater, dobilo delo in s tem možnost za preživetje družin, ki bi bile sicer lačne. Na ta način so bili tudi sami ustvarjalci lastnega razvoja in še danes s ponosom gledajo na te zgradbe ter jih zato bolj čuvajo. Veliko projektov je nastalo prav na njihovo željo, starši so sami prosili za novo šolo, matere za novo porodnišnico, vaščani za vodnjak ...

Ta pomoč daje ljudem občutek upanja v svetlejšo prihodnost zanje in za njihove otroke, občutek, da se nekaj premika v njihovem kraju, da gre na bolje ter da niso sami in pozabljeni, da je nekomu mar zanje na čisto drugem koncu sveta. To jim ogromno pomeni. Ljudje so zelo hvaležni vsem dobrotnikom in tudi

Preko 80 domačinov je dobilo delo in reden zaslužek za preživetje družin pri gradnji centra za fizioterapijo v Bujumburi v Burundiju, ki je potekal v sodelovanju s sestro Vesno Hiti

Sestre v Safi v Centralnoafriški republiki s pomočjo hrane, katere nakupe omogoča akcija Za srce Afrike, rešujejo življenja podhranjenih otrok.

»Ta voda je neizmerna dragocenost za Safo, ker daje življenje tolikim ljudem,« pravi hvaležna s. Bogdana Kavčič, ki je sodelovala pri vrtanju vrtin in izgradnji cisteren na misijonu.

slovenski državi za to pomoč ter vas nosijo v srcih in molitvah.

Posebno vrednost tej pomoči dajejo naši misijonarji, ki so vso to pomoč iz Slovenije oplemenitili. Vsako stvar vedno v naprej dobro premislijo, trajnostno zastavijo in vsak evro pri tem obrnejo dvakrat. Človek jih lahko samo občuduje in je iz srca hvaležen, da so tam, kjer so, za njihovo poslanstvo služenja ubogim. So nam velik zgled.

Veseli smo, da ima naša pomoč Za srce Afrike res konkretne učinke na življenje ljudi v Afriki in jim omogoča preživetje ter dostojnejše življenje. Ob tem smo na Slovenski karitas zelo hvaležni za vso podporo projektom v Afriki tudi Ministrstvu za zunanje zadeve RS ter veseli dobrega sodelovanja z Misijonskim središčem, s katerima smo veliko projektov v srcu Afrike izpeljali tudi s skupnimi močmi. Hvaležni smo tudi Karitas Avstrije, s pomočjo katere smo pred 15 leti začeli izvajati razvojno pomoč v Afriki. **Od takrat je s pomočjo akcije Za srce Afrike in ob sofinanciranju MZZ in Misijonskega središča** zraslo veliko dobrega: zgrajenih ali obnovljenih in opremljenih je bilo 7 šol in 1 vrtec, 6 zdravstvenih centrov in 3 porodnišnice, center za fizioterapijo, 15 večjih vodnjakov, s hrano je bilo rešenih na tisoče življenj podhranjenih otrok, z osveščanjem preprečenih mnogo bolezni, z možnostjo dela pri gradnjah pa zagotovljeno dostojno življenje družin. HVALA, Slovenija!

Poglejmo pa še eno leto nazaj. **V lanskii akciji se je skupaj zbralo 184.750,00 €.** To je bila najboljša akcija do sedaj, še posebej **zaradi sodelovanja z Radom Ognjišče in skupnega terenskega obiska z Juretom in Izidorjem v Burundiju** ter vsakodnevnega javljanja s terena. Z zbranimi sredstvi nam je tako uspelo narediti **res veliko za boljše pogoje najbolj ranljivih ljudi v Afriki:**

V Bujumburi v Burundiju smo v sodelovanju s s. Vesno Hiti v sklopu Centra Akamuri, kjer imajo v dnevni oskrbi 160 otrok in mladih z duševnimi motnjami ter tudi gibalno ovirane, omogočili gradnjo primernih prostorov za fizioterapijo. Dejavnosti v novih prostorih so se začele v januarju 2020. Terapije so sedaj na voljo tudi za ostale prebivalce, kar bo pomagalo pri financiranju centra. V gradbena dela je bilo vključenih okoli 80 domačinov, ki so veseli in hvaležni, da so prejeli red in pošten zaslužek, ki je omogočil dostojno preživetje njihovih družin. Zaposleni fizioterapevti izražajo veselje in hvaležnost ob tako optimalnih pogojih za delo, ki jih prej niso imeli. Carine je rekla: *»Prej smo veliko let delali v zadušljivih prostorih in natičeni kot sardine. Zdaj pa res lahko nudimo kakovostne usluge, ker imamo vse na razpolago.«* Anastazija pa je dodala: *»V teh novih pogojih dela se počutim izpolnjena v svojem poklicu, ker pacientom lahko nu-*

dim to, kar je zanje najboljše. Hkrati lahko razvijamo nove dejavnosti, ki jih poprej nismo mogli opravljati: tako fizioterapijo za odrasle kot ergoterapijo.« Center Akamuri, kjer te otroke tudi izobražujejo in usposabljaajo za kolikor toliko normalno življenje kljub njihovim posebnim potrebam in omejenim sposobnostim, otrokom in njihovim staršem ogromno pomeni. Sestra Vesna Hiti, ki spremlja vsa dela, je dejala: »Nikakor si nisem upala misliti, da se bodo dela tako hitro odvijala. V vsem tem vidim otipljiv čudež Božje ljubezni in plemenitost slovenskih dobrotnikov. Iskrena hvala za vse, kar ste že in kar boste še storili za naše najlepše otoke! Tudi otroci z iskreno hvaležnostjo molijo za vas. Naj bo dobri Bog vsem plačnik. Z gradnjo pa še nadaljujemo. **S pomočjo Pustne Sobotne iskrice smo zgradili večnamensko dvorano za otroke, poimenoвано po očetu Francu Boletu.** Sredi julija se začela gradnja šolskih prostorov. Radi pa bi zgradili še prostore za delavnice za odrasle ter seveda novozgrajene prostore tudi opremili, za kar pa vas še prosimo za pomoč.«

V Kiguhu v Burundiju smo v sodelovanju s s. Bogdano Kavčič in župnijo Kiguhu podprli dokončanje gradnje in opremljanje **dodatnih 6 učilnic osnovne šole, sanitarij in zbornice.** Pouk v šoli, ki jo obiskuje **okoli 900 otrok**, sedaj lahko poteka kvalitetneje, ker je manj učencev v enem razredu, kar se že pozna na učnem uspehu otrok. Pred 5 leti so učenci te šole med 20 sosednjimi šolami na zaključnem izpitu dosegli najslabši uspeh, letos pa so bili na prvem mestu. »Hvala za vse, kar ste naredili za te otroke, za to šolo,« pravi ravnatelj. Največja hvaležnost in veselje pa prihajata iz src otrok. Gradnja šolskih prostorov je bila skupen projekt lokalne skupnosti. Poleg 20 plačanih zidarjev so pri pripravi kamenja prostovoljno pomagali tudi starši otrok, opeke za šolo pa so izdelovali mladi, ki so s tem tudi nekaj zaslužili.

V Safi v Centralnoafriški republiki smo v sodelovanju s s. Bogdano Kavčič v okviru zdravstvenega centra podprli nakupe hrane za preko 200 podhranjenih otrok in za njihove matere, ki dojijo. Delno smo podprli tudi izgradnjo vodnjaka z vrtino za potrebe zdravstvenega centra, vrtca in misijona ter vodnjaka za potrebe lokalnega prebivalstva v Safi. »Ta voda je neizmerna dragocenost za kraj, ker daje življenje tolikim. Prej so žene od daleč prinašale vodo na glavi s 25-litrskimi posodami. Vesele so, da je sedaj tega težaškega dela konec. Hvala vam, dragi dobrotniki iz Slovenije, za vso pomoč, ljudje tega ne bodo nikoli

Otroci, ki obiskujejo vrtec na misijonu v kraju Safa v Centralnoafriški republiki, imajo sedaj boljši dostop do pitne vode.

V času epidemije v Ampitafa na Madagaskarju poleg 292 šolarjem in otrokom iz vrtca s hrano pomagajo tudi bolnim otrokom in porodicam.

Pri pripravi kamenja za gradnjo učilnic v Kiguhu je prostovoljno pomagalo 400 staršev otrok, opeke za šolo pa so izdelovali mladi.

900 učencev v kraju Kiguhu v Burundiju se veseli 6 novih učilnic osnovne šole, učitelji pa nove zbornice.

pozabili. Vedno boste navzoči med nami. Bili ste preprosto dar ali orodje Božje Previdnosti. Sama nimam dovolj besed, da vam izrazim vso hvaležnost za vso pomoč ... in predvsem sestre in domačini.«

V okrožju Karongi v Ruandi smo ob sofinanciranju s strani Ministrstva za zunanje zadeve RS in v sodelovanju s Caritas Rwanda nadaljevali s projektom učinkovite rabe za trajnostno preživetje 600 revnih družin. Družine so bile nadalje poučene o izboljšanih kmetijskih praksah ter v dveh setvenih sezonah prejele semena zelenjave. Koze in prašički, ki so jih prejeli prvo leto projekta, imajo sedaj 730 podmladka.

Starši pri izgradnji 5 hektarov za preprečevanje erozije zemlje v Ruandi.

Vzgoja 643.000 sadik gozdno-kmetijskih dreves, ki jih je prejelo 600 družin vključenih v projekt in širše prebivalstvo v okrožju Karongi v Ruandi za preprečevanje erozije in izboljšanje rodovitnosti prsti, nekatere vrste tudi za krmo živalim in gradbeni les.

V času pandemije COVID-19 je 600 družin prejelo pripomočke za osebno higieno (mila in posode za vodo) ter najnujnejšo pomoč v hrani (fižol, riž, moka). Ob delitvi pomoči je skupaj s sodelavci Karitas sodelovala tudi sestra Bogdana Kavčič. Ljudje so bili v teh težkih časih zelo hvaležni za to pomoč.

Te dejavnosti so odpravile podhranjenost v družinah, otroci niso več lačni, kot pričujejo matere. Člani družin in predstavniki širše lokalne skupnosti so posadili tudi 643.000 sadik kmetijsko-gozdnih dreves in izdelali 5 ha teras za preprečevanje erozije v teh hribovitih območjih. Odrasli in dekleta so bili usposobljeni in so prejeli subvencije za zagon dejavnosti. Večina odraslih je povečala svojo kmetijsko dejavnost in pridelke usmerila v prodajo, mlada dekleta pa so odprla trgovinice, začela šivati ipd. ter žarijo od ponosa. Z zasluženim že lažje preživijo družine, in tako družinskim članom lahko plačajo zdravstveno zavarovanje, otrokom šolanje. 2 sodelavca Caritas Rwanda sta se usposabljala v Sloveniji pri podjetju Damahaus prestige za izdelavo stisnjenih ekoloških zidakov s prešami in sedaj prenašata znanje na domačine, kar jim bo v prihodnje tudi povečalo zaslužek. »Hvala, Slovenija, radi vas imamo,« so bile besede, izrečene s strani predstavnikov 600 družin, ki so v juniju 2020 v zvezi s pandemijo covid-19, ko se je zaradi karantene pojavila posebna stiska, v sklopu projekta prejeli zalogo hrane ter pripomočke za higieno, kot je milo in posode za umivanje.

V kraju Ampitafa na Madagaskarju smo podprli nakup 10 ton riža in olje za dnevne obroke za 292 osnovnošolcev in otrok iz vrtca, ki bi se sicer učili lačni. »Ko je bila v sredini marca razglašena pandemija covid-19 in smo od takrat vsi v karanteni, smo preostali del hrane, namenjene šolarjem, razdelili predvsem bolnim otrokom do 15 let starosti in porodnicam ter drugim ljudem v stiski. Hvala za vso pomoč,« je dejal misijonar Janez Krmelj, s katerim sodelujemo na misijonu v Ampitafi.

Za konec se želim v imenu Slovenske karitas vsem darovalcem iz vsega srca zahvaliti za vsak dar. V Afriki že en evro pomeni veliko. Vem, da ste tudi mnogi med sodelavci Karitas iz vse Slovenije podporniki te akcije. Vsi darovalci ste pravo srce Afrike. Tako kot sestre in domačini vas tudi sama v hvaležnosti in molitvi nosim v svojem srcu. Sestra Bogdana Kavčič je ob tem zapisala: »Naj tudi naše srce postane zahvala za vaše Srce, vam vsem, dragi dobrotniki, ki nas spremljate že celih 15 let. Zahvala prihaja iz src vseh sester za vse dobro, ki so ga dobili ljudje teh dežel, dobroto, ki se bo delila v neskončnost. Pred Bogom smo govorile in govorimo, v zahvalo in prošnjo, da vas blagoslavlja ...«

Vsebinska članka izraža mnenje avtorja in ne predstavlja uradnega stališča Vlade Republike Slovenije in Ministrstva za zunanje zadeve RS.

Z DELOM DO DOSTOJNEGA ŽIVLJENJA

Jana Lampe

Slovenska karitas izvaja akcijo oz. program Z delom do dostojnega življenja, ki je namenjen pomoči revnim družinam v Afriki, Albaniji in na Šrilanki, od leta 2010.

V program Z delom do dostojnega življenja so preko dobrote 642 mesečnih darovalcev iz Slovenije vključeni starši iz 315 revnih družin v Afriki (v Ruandi, Burundiju, Centralnoafriški republiki, Eritreji, na Madagaskarju), 17 družin v Albaniji ter 16 na Šrilanki. S tem so dobili priložnost za redno ali občasno delo in plačilo zanj.

V Afriki starši pomagajo pri čiščenju in urejanju okolice zdravstvenih centrov, šol, porodnišnic, pri cepljenju drv, kuhanju hrane za podhranjene otroke in za šolarje, so dnevni in nočni čuvaji teh zgradb in opravljajo druga dela za skupno dobro kraja. V Albaniji pomagajo tudi sestram pri negi na domu, pri učni pomoči in razdeljevanju kosil za socialno ogrožene otroke, pletenju nogavic za starejše, skrbi za živali na misijonu. Na Šrilanki pa skupaj z usposabljanjem prejmejo ta sredstva kot subvencijo za zagon obrti, kot je mala trgovinica, rejenje kokoši, gojenje rož, gob in zelenjave, šivanje, frizerstvo ipd.

V program so v več kot 80 % vključene ženske, med njimi tudi veliko mater samohranilk s številnimi otroci. Ženske so tiste, ki bodo najprej porabile denar za razvoj družine, za hrano, šolanje otrok itd., šele nato zase. Pri moških je včasih obratno. Za mnoge ženske je bilo prvič v tem programu, da so sploh držale denar v svojih rokah in ga prinesle k hiši. Sestre povedo, kakšno veselje je bilo to za ženske, kako so žarele, bile ponosne. Sedaj jih tudi moške gledajo drugače, ker prispevajo k družinskemu proračunu.

Mnogim družinam v Afriki in Albaniji, vključenim v ta program, smo preko akcije Kupim kozo v preteklem letu kupili tudi kozo ali pa prašička, kravo, kar jim daje možnost gnojenja zemlje, mleko, podmladek za prodajo itd.

Prav posebej je bila pomoč Z delom do dostojnega življenja dragocena v letošnjem letu, v času pandemije koronavirusa. Z njo je bilo mnogo družin rešenih lakote, še posebej v mestih. V Kigaliju, glavnem mestu Ruande, kjer je v program vključenih 34 žensk, so le-te pričevale: »V času pandemije smo resnično čutili, da nas ima Bog rad. Domov na podeželje nismo mogle iti, ker smo že dalj časa v mestu, kamor smo prišle misleč, da se bomo v mestu lažje preživljale. Če v času karantene ne bi imele te pomoči, ne vemo, kako bi ga preživele. Počutile smo se varne, ker smo dobile dovolj hrane zase in za svoje otroke. Ta pomoč je bila za nas Božja Previdnost.« Podobno so z dodatno vsoto za nakup hrane sestre pomagale družinam

v glavnem mestu Burundija, Bujumburi, kjer so zaradi pandemije cene hrane zelo narasle, situacija je zelo težka. Na podeželju so v času karantene družine na misijonih lahko izmenično delale, sestre so poskrbele za varnostne ukrepe, v mestih delo vsaj nekaj časa ni bilo možno, pa se jim je vseeno pomagalo iz tega programa za preživetje. V prihodnjem letu bo v teh revnih državah, ko se bodo pokazale resnične socialno-gospodarske posledice pandemije covida-19, med katerimi bo huda lakota, ta program še bolj potreben in dragocen za prebroditev krize.

V nadaljevanju nekaj pozitivnih zgodb vključenih družin in misijonarjev:

Viola iz Burundija: »Imam tri otroke, dva sta s posebnimi potrebami. Leta 2010 smo prišli v Bujumburo, da bi se otroci tukaj zdravili. Mož me je zaradi revščine in brezupne situacije zapustil. Sama pa vztrajam in delam, da bi preživela otroke, plačala najemnino za stanovanje in prehrano.«

Ferdinand iz kraja Rwaisabi v Burundiju: »Imam ženo in štiri otroke. V času, ko sem se vključil v to skupino in skupaj delamo, sem se veliko naučil o kmetovanju, delu, spoznal ljudi. Prej sem bil sam. Ves čas sem se zaradi revščine prepiral z ženo, sedaj se ne več. Sedaj ima moja družina vse, jemo, plačamo zdravstveno zavarovanje, otroci gredo v šolo. Hvala za to pomoč in še naprej nas podpirajte.«

Solange iz Centralnoafriške republike je mlada mati štirih otrok, ki živijo v revščini in z mnogimi težavami ter trpljenjem. Zahvaljujoč delu lahko preživlja svoje otroke. Z zasluženim je kupila mlade puijse in kokoši. Z vzrejo dodatno zasluži, da lažje preživijo.

Liška misijonarka Katja, ki spremlja 18 družin pri delu na misijonu Janeza Krmelja v kraju Ampitafa na Madagaskarju: »Tukaj si reven, če imaš samo en lonec in si moraš drugega, ko kuhaš dve hrani, izposoditi od sosedu. Vsaka ženska ima vsaj šest otrok, večina so samohranilke. Napredek družin, ki delajo na misijonu dvakrat tedensko in zaslužijo, se najbolj vidi pri otrocih, ki sedaj vsi hodijo v šolo. Vsaka ženska je dobila tudi svoj košček zemlje, kjer sedaj sadijo banane, klinčke in kavo, s čimer se bodo lahko preživljali v prihodnje. Pri tem delu si medsebojno pomagajo.«

Sestra Anka Burgar, misijonarka v kraju Musango v Ruandi: »Na našem misijonu pomagata 15 družinam, ki imajo delo in si zaslužijo za najnujnejše potrebe. Res je lepo videti te ljudi, na kakšen način porabijo zaslužen denar in si opomorejo, da lahko dostojno živijo. Zdi se, da se dogajajo pravi čudeži. Enemu od vključenih v delo smo pomagali tudi z nakupom zemlje, da si sedaj lahko postavlja svojo hiško. Ko je dobil parcelo in začel z delom, je prišel k nam in nam rekel, naj se zahvalimo dobrotnikom. Nasmeh na njegovem obrazu je povedal vse ... Naj bodo tudi ti nasmejani obrazi

Starši na misijonu v Rwisabiju v Burundiju pomagajo pri urejanju okolice zdravstvenega centra.

Ena izmed vključenih žena pri delu na misijonu v Bujumburi v Burundiju.

Starši na misijonu v Mukungu v Ruandi pri delu na polju, kjer pridelujejo hrano za potrebe misijona ter revnih bolnikov.

V sklopu programa Z delom do dostojnega življenja v okviru zdravstvenega centra v Rwisabiju v Burundiju podpiramo delo dveh zdravstvenih delavcev. S tem je omogočena boljša oskrba bolnikov.

Starši vključeni v delo na misijonih v Ruandi in Burundiju si med seboj pomagajo pri gradnji ali obnovi hiš. Včasih pomagajo pri gradnji hišk tudi drugim revnim družinam, ki niso v programu. Med seboj so postali bolj solidarni.

Starši na Šrilnaki so začeli z obrtjo ali jo nadgradili, da lažje preživijo svojo družino.

Ljudi, ki jim lahko pomagamo z vašo pomočjo, znak hvaležnosti za vse.

Surangika iz Šrilanke sedaj dobro napreduje v prodaji večernih oblek in plaščev. Poleg tega je začela vzgajati različne sorte cvetja, kar ji bo prineslo dodaten prihodek. Pri teh dejavnostih ji pomaga mož. Z zasluženim lahko dostojno preživita otroke.

Družina Albane iz Albanije, ki ima brezposelnega moža, ki le priložnostno dela, tri otroke in bolnega očeta, je prej živela na račun male pokojnine njenih staršev. Živeli so v najetem stanovanju, s polomljenimi vrati in okni, vodovodom, ki je puščal. Sestra Vida Gerkman ji je ponudila delo na misijonu, kar je sprejela z odprtimi rokami. Sedaj so se preselili v drugo stanovanje in ni več takšne stiske ob koncu meseca. Lahko plača položnice, nakupi hrano. Tudi otroci so dobili boljšo barvo, so bolj zdravi, veseli.

Preko programa Z delom do dostojnega življenja podpiramo tudi plačilo za delo 9 zdravstvenim in 9 pedagoškim delavcem na misijonih v Afriki. S tem se je izboljšala kvaliteta pouka in zdravstvene oskrbe. Misijonarji so neizmerno hvaležni tudi za to podporo, ker sicer ne vedo, kako bi plačali ta nujno potrebni kader.

Vse družine ter pedagoški in zdravstveni delavci, ki so vključeni v program, so neizmerno hvaležni in molijo za vse v Sloveniji, ki mislijo nanje in jim pomagajo. Tudi naši misijonarji in sestre domačinke vsak dan

molijo za vse dobrotnike. Tako je omenjeni program zaradi te povezanosti še veliko več kot le materialna pomoč revnim. Med vsemi nami je lepa in močna vez Ljubezni. Naj zaključim z besedami zahvale s. Bogdane Kavčič, misijonarke v Mukungu v Ruandi: »To je velika solidarnost med dobrimi ljudmi iz Slovenije in Afriko. Lahko izrazim zahvalo z besedami malega, štiriletnega otroka po imenu Elisé. Njegova mama, vdova, je prihajala na delo trikrat na teden. Otrok je prihajal z njo. Vsakokrat smo mu dale jesti, ker je bil podhranjen. Pa mi enkrat reče, ko je imel lonček z mlekom v rokah, in pravi: 'Sestra, rodi-te veliko Božjih blagoslovov.' Vse nas je ganila zahvala tega malega fantka. V Sloveniji rojevate veliko takih Božjih blagoslovov in me jih rade delimo naprej. Iz srca hvala.«

Ženske vključene v delo na Gramshu v Albaniji skupaj pridelujejo tudi zelenjavo.

Vidimo vas nam sporočajo otroci na Počitnicah Biserov v Portorožu.

Otroci iz programa Popoldan na cesti so ostali doma in se veselijo skupnega druženja na »Domčitnicah«.

Družine iz ŠK Celje so ob kopanju vzeli čas tudi za obisk akvarija v Piranu.

Počitnice so tu!

Kljub ukrepom, varni razdalji, razkuževanju, smo otrokom in družinam omogočili, da doživijo nekaj kratkih dni oddiha.

Udeleženci letovanja družin iz ŠK Ljubljana skupaj ustvarjajo.

QR koda za dostop do Žarka dobrote na internetni strani preko sodobnih spletnih bralnikov.

